

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

SUMAR :

Câte-va observații asupra Proiectului d lege pentru modificarea unor articole din Codul de procedură civilă, elaborat de fostul ministru de justiție, d-l G. I. Stoicescu, de d. M. Suțu

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Tribunalul Prahova, s. I : *Ana Fr. Bosel ș. a. cu Societatea de asigurare Patria ș. a., cu o Notă.*

Tribunalul Dolj, secția comercială : *Al. Stănică și alții cu Nicolae Feher & C-ie.*

Tribunalul Mehedinți, s. I : *Eufrosina I. Teodorescu cu D-tru Crișan, cu o Observație de d. D. Alexandresco.*

Câte-va observații asupra Proiectului de lege pentru modificarea unor articole din Codul de procedură civilă, elaborat de fostul ministru de justiție, d. C. I. Stoicescu.

(Urmare) (1).

Art. 266

«In caz când se admite perimarea opoziției contra sentinței dată în prima instanță, hotărîrea dată în lipsă dobîndește puterea lucrului judecat, dacă nu mai e susceptibilă de apel».

«Această dispoziție se aplică numai când regularitatea opoziției n'a fost constatată de prima instanță; în cel-l'alt caz, perimarea opoziției contra sentinței tribunalului atrage după sine perimarea instanței».

Dispoziția din al. 2 este contrară regulii generale din art. 262 (257 actual) și pare a tăia o controversă care, în adevăr, exista sub legea veche, dar care a dispărut în urma modificării procedurii din 1900.

Vechiul art. 257 dîcînd : *judecata va fi perimată*, se ivise discuție asupra chestiei de a se ști dacă judecata întregă se perimă, sîu numai procedura pendinte; ast-fel că, în caz de perimare a opoziției, unii susțineau că, odată cu opoziția se perimă întreaga instanță, nimicindu-

se hotărîrea dată în lipsă, iar alții, că se perimă numai opoziția, rămînînd hotărîrea în picioare. În cele din urmă, jurisprudența admisesese perimarea întregii instanțe, atunci când opoziția era primită în principiu, și perimarea numai a opoziției în caz contrar. Al. 2 din art. 266 pare, dîcem, a se referi la acea controversă, resolvînd-o în sensul jurisprudenței. Dar, față cu dispoziția categorică din actualul art. 257 (reprodusă de noul art. 262), nu mai încapă nici-o controversă. Nu se perimă *judecata*, ci numai procedura pendinte, fie cerere introductivă, opoziție, contestație, apel, recurs, revizuire. În cât privește în special opoziția, nici este loc a se prevede cazul admiterii ei în principiu din punctul de vedere al motivelor, intru cât asta-și nu se mai justifică opoziția. Iar dacă al. 2 se referă la regularitatea opoziției din punctul de vedere al termenului, se înțelege că perimarea opoziției constatată în termen va atrage perimarea întregii judecăți; atunci, pentru acest caz unic, revenim la distincțiunea ce se făcea sub legea veche, în contra noului principiu. Care ar fi rațiunea unei asemenea distincțiuni; ce importă dacă procedura perimată este, sîu nu, regulată, și pentru ce să facem, în astă privință, deosebire între opoziție și cele-l'alte căi de reformare a hotărîrilor, apel, recurs...? Apoi, interesul perimării, atît al opoziției cât și a celor-l'alte căi, se ivește tocmai atunci când se recurge la ele în termen; căci, în caz contrar, se poate ori-cînd invoca tardivitatea lor. De aceea, credem că principiul din art. 262 nu comportă nici-o excepție și că perimarea opoziției, ca și perimarea apelului, recursului..., fie regulat sîu nu introduse, nu poate atinge hotărîrea atacată.

Al. 2 din art. 266 cată, deci, a fi suprimat.

Art. 277 (266) și 285 (274)

Aceste două articole, relative la gradul de înrudire dintre părți și judecători, necesar pentru a se putea cere strămutarea procesului la alt tri-

(1) Vezi *Curierul Judiciar* No. 69, 71, 75, 77, 80 și 81 din anul 1902.

bunul, sau recusarea judecătorului rudă, prevăd, ca și legea actuală, al cincilea grad pentru strămutare și al patrulea pentru recusare. Proc. fr. (art. 368 și 378) stabilește al șaselea grad pentru ambele cazuri. Legiuitorul român din 1865 menținuse al șaselea grad pentru strămutare și admisesse al patrulea pentru recusare. Nu exista însă rațiune de a se face, în astă privință, vre-o deosebire între strămutare și recusare. De aceea, credem că ar trebui prevădută și în art. 277 gradul al patrulea în loc de al cincilea, gradul al patrulea fiind acel admis în deobște de legiuitorul nostru pentru incompatibilitate.

Art. 300 (318)

Al. 2 «Acest termen (termenul de apel) va curge din ziua primirii hotărârii, conform art. 44 și 54 din acest cod».

Constatăm aci o eroare de trimetere; trebuie dis: *conform dispozițiilor din art. 44 până la 59*. Aceste art. stabilesc diferitele reguli relative la predarea citațiilor, care se aplică și la comunicarea hotărârilor, precum prevede art. 133 (137 actual).

Art. 309 (330)

«Când într'o Curte de apel se vor împărți opiniunile, se va chema un alt judecător și se va pleda cauza din nou».

«În caz de lipsă de judecători, se va putea chema unul din avocații înscrși în tablou, aflați în sala de ședință».

«Dacă se vor ivi mai mult de două opinii, cei mai puțini la număr se vor uni cu opiniunile celor mai mulți».

«Cele arătate în art. 108 și art. 109 din acest Cod se aplică și la Curțile de apel».

Acest art., reproducând art. 330 actual, păcătuiește, ca și art. 108 despre care am vorbit mai sus, relativ la formarea majorității la prima instanță.

Mai întâiu, el nu prevede cazul când Curtea judecă în trei. Apoi, regula din al. 3 este greșit formulată; căci, pentru ca să fie mai mult de două păreri, trebuie ca doi judecători să aibă o părere, alți doi, altă părere, și al cincilea o a treia părere; sau numai doi, aceeași părere, cei-l'alți trei, fie-care, câte o părere deosebită. Ori, în prima ipoteză, *mai puțini la număr* nu-i de cât un singur judecător, care trebuie să se unească, nu cu *părerile celor mai mulți*, ci cu *una din acele păreri*. În a doua ipoteză, nu toți *cei mai puțini la număr*, ci *unul* singur e destul să se unească cu cei doi de aceeași părere, pentru a forma majoritatea.

În fine, nu eloc a se trimete la art. 108 și

109, precum dispune al. 4, ci numai la art. 109.

Art. 309 cată, deci, a fi modificat precum urmează :

«Când într'o Curte de apel se va ivi *divergența*, sau se vor împărți opiniunile, se va chema unul sau doi alți judecători și se va pleda cauza din nou».

«În lipsă de judecători, se va putea chema unul sau doi din avocații înscrși în tablou, aflați în sala de ședință».

«Dacă se vor ivi mai mult de două opinii, *opiniunile cele mai apropiate se vor uni pentru a forma majoritatea*».

«Dispoziția din art. 109 se aplică și la Curtea de apel».

Art. 316

Al. 2 «Acest termen (al recursului în Casație) va curge din ziua primirii hotărârii, potrivit art. 44 și 45 din acest Cod».

Aceeași eroare de trimetere ca și la art. 300; a se corecta: *... conform dispozițiilor din art. 44 până la 59*.

Art. 319 (290)

«Revisuirea se mai cere :

3) Dacă judecata s'a întemeiat pe un jurământ decisoriu, recunoscut sau declarat fals în urmă, după cererea ministerului public, sau pe un jurământ supletoriu, recunoscut sau declarat în urmă fals . . . ».

Poate fi, după legea actuală, motiv de revisuire prestarea unui jurământ decisoriu dovedit fals? Chestie delicată și susceptibilă de controversă, pentru că, pe de o parte, art. 1213 din C. c. interdice categoric părții ce a deferit jurământul de a proba falșitatea lui; iar, pe de altă parte, art. 290 din vechea și actuala procedură, admite acest mijloc de revisuire fără a distinge între jurământul decisoriu și cel supletoriu.

Noul art. 319 prevede formal că falșitatea dovedită, atât a unuia cât și a altuia, constituie un motiv de revisuire.

Este juridică această soluție? Îndoiala e permisă. Art. 1213 C. c. închide verice cale de reformare a hotărârii date pe temeiul unui jurământ decisoriu. Aceasta este consecința logică și juridică a caracterului de transacție a ășului jurământ. Partea care îl deferă se expune evident la consecințele unui jurământ fals, consimțind de mai înainte a perde procesul, fie că adversarul său va face declarații sincere sau mincinoase. Ast-fel fiind, este absolut indiferent dacă mai târziu se stabilește pe cale penală falșitatea jurământului prestat; acest fapt a intrat în prevederea părții, care a recurs la conștiința adver-

sarului său, făcându-l judecător al cauzei, cu singura condiție ca să afirme sub jurământ existența faptelor ce le invoacă. Sperjurul se expune de sigur la o urmărire penală; în cât privește însă interesele civile, ele sunt definitiv rezolvite prin prestarea jurământului. Acesta constituie, între părți, o presumpție de adevăr *juris et de jure*, în contra căreia nici o probă nu e admisibilă.

Doctrina și jurisprudența franceză, de acord în astă privință, nu admit ca mijloc de revisuire falșitatea jurământului decisoriu⁽¹⁾. Este adevărat că Pr. fr. nu prevede acest mijloc și că autorii discută chestia din punctul de vedere al *dolului personal*, primul motiv de revisuire prevăzut de art. 480 Pr. fr. (*requête civile*). Totuși dânsii, examinând chestia față cu principiile legii civile, nu coprim în *dolul personal* de cât falșitatea jurământului supletoriu. La noi, chestia se presintă ast-fel: când există antinomie între două texte de lege, putem aplica numai unul, nesocotind pe cel-l'alt, sau trebuie să le conciliem, dacă e cu putință, și le conciliem în conformitate cu principiile generale. A pune întrebarea, este, pare-mi-se, a da și răspunsul. Or, asemenea conciliare se poate face, în chestia de față, prin restrângerea dispoziției din art. 290 la jurământul supletoriu. Din parte-ne, inclinăm pentru această interpretare a cit. art. (2). Dar va triumfa imoralitatea; se vor câștiga procese, fără nici un recurs posibil, pe temeiul unor jurăminte mincinoase. La această obiecție opunem un principiu riguros, care nu suferă de cât o singură restricție, cea prevăzută de art. 5 C. c.: principiul că contractul (în specie transacția) este legea părților. Imoralitatea nu va triumfa, căci interesele de ordine publică sunt ocrotite prin legea penală; litigiul însă de ordine privată, asupra căreia părțile sunt stăpâne, rămâne stins pentru tot-d'a-una.

Noul art. 319 admite soluția contrară și, după expunerea de motive (p. 21), modificarea art. 290 ar avea de scop a înlătura contradicția cu art. 1213 C. c. Adică cum? Când se intentă acțiunea penală pentru jurământ decisoriu mincinos, partea care a pierdut procesul pe temeiul lui, nu se poate alipi de ministerul public și produce alătura cu dânsul proba sperjurului; nu se poate, cu alte cuvinte, constitui parte civilă? Dacă, însă, se stabilește delictul fără participarea ei la procesul penal, atunci va fi în drept să ceară revisuirea pe baza hotărârii condamnatoare. Această interpretare a art. 1213 C. c. ar rezulta din textul și spiritul noului art. 319. Ne între-

băm însă, în rațiune, pentru ce partea rămasă în judecată, ar putea cere revisuirea în urma procesului penal, și totuși n'ar fi în drept a se constitui parte civilă în acest proces? Oare scopul ambelor acțiuni nu este unul și același, repararea prejudiciului derivând din executarea hotărârii date asupra litigiului civil? Apoi, în loc de a recurge mai târziu la calea revisuirei, n'ar fi oare mai simplu și mai logic ca reclamantul să-și poată ajunge scopul, constituindu-se parte civilă în acțiunea penală? E greu de a concepe un sistem după care ambele acțiuni n'ar fi cărmuite de aceeași regulă. Se invoacă litera art. 1213, după care partea ce a deferit jurământ nu mai e primită a *proba falșitatea lui*, deducându-se de aci că, din moment ce această probă se face, nu de parte, ci de ministerul public, cerința art. 1213 e satisfăcută și se naște dreptul de revisuire. Proibiția, însă, din art. 1213 se referă oare numai la producerea dovedei înaintea juridicției penale? Dacă acesta ar fi înțelesul ei, și dispoziție n'ar avea mare rost, întru-cât partea rămâne liberă a comunica ministerului public toate dovedile sperjurului ce le ar fi posedând; or, în deobște, legiuitorul nu se încearcă a opri de a se face direct ceea ce se poate face indirect. Asemenea interpretare judaică a art. 1213 ne pare inadmisibilă. Înțelesul lui nu poate fi altul de cât de a interzice verice acțiune care ar tinde la răsturnarea judecăței basate pe prestarea jurământului decisoriu.

(Va urma)

M. Suțu

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

TRIBUNALUL JUDEȚULUI PRAHOVA, Secț. I

Audiența de la 3 Octombrie 1902

Președenția D-lui N. I. NEGULESCU, Judecător de ședință

Ana Fr. Bossel ș. a. cu Societatea de asigurare Patria ș. a.

Căsătorie. — Dotă. — Vînzare. — Vînzare între soți. — Proibițiune. — Schimb. — Dacă schimbul între soți este permis. — Consimțimentul femeii la schimb. — Forma sub care trebuie luat. — Cine se poate prevala de lipsa consimțimentului. — (Art. 1254, 1307 și 1409 Codul civil).

Schimb. — Cum se face schimbul. — (Art. 1406 Cod. civil).

Transcripțiune. — Cum se face. — Dacă trebuie ca actul să fie copiat în întregime. — (Art. 721 din Codul vechiu de procedură).

Urmărire imobiliară. — Contestație. — Ce se poate discuta și judeca pe calea contestației. — Dacă actele ce au motivat urmărirea se pot ataca pe această cale. — Dacă radierea ipotecii se poate cere pe această cale. — (Art. 1788 Cod. civil).

1. Scopul legiuitorului, când a creat proibițiunea vînzării între soți, a fost de a împedica ca soții, prin vînzări simulate, să-și creeze unul altuia beneficii cari ar fraudarea pe creditori, făcând să treacă gagiul lor comun în patrimoniul celui-l'alt soț, fără ca soțul vînzător

(1) Carré-Chauveau, t. 4, p. 326. Boitard, t. 2, p. 97. Garsonnet, t. 5, p. 555. Dalloz, vol. 39, p. 245. Laurent, t. 20, p. 308.

(2) D-l D. Alexandresco (t. VII, p. 413) emite părerea contrară, pentru motiv că art. 290 nu distinge.

să fi umplut golul, primind în schimb un preț echivalent.

Acest pericol, însă, nu mai există când e vorba de schimb, căci aci lucrul primit în schimb nu poate fi fictiv, ci există în realitate, așa că fraudă este înlăturată, și deci, schimbul între soți este permis.

2. Legea neprevăzând sub ce formă trebuie luat consimțământul femeii la schimbul ce dăna face cu un imobil al său contra unui imobil al bărbatului, simpla afirmare a tribunalului în jurnalul său face convingerea că consimțământul a fost luat în mod regulat.

De altminterlea, consimțământul femeii fiind prescris numai în interesul ei, lipsa lui nu se poate opune de către creditorii bărbatului.

3. Schimbul se face prin singurul consimțământ al părților.

4. Copierea în întregime a actului, nefiind de esența transcripțiunii, urmează că pentru transcrierea unui act de schimb dintre soți, prin care soția schimbă un imobil dotal al său contra unui imobil al soțului său, este suficient în spiritul legii, ca din modul cum s'a făcut transcrierea să reiasă, pentru cei interesați, indicațiuni necesare asupra mutațiunilor operate în acele imobile.

5. Tribunalul nu se poate pronunța, pe calea contestațiunii, de cât asupra punctului dacă bine sau rău este urmărit imobilul, iar actele care au motivat urmărirea nu se pot ataca de cât pe calea principală.

Ast-fel, cererea de radierea ipotecii nu se poate rezolva concomitent cu contestația la urmărire, în lipsa consimțământului părților, ci numai în puterea unei hotărâri definitive.

Tribunalul.

Având în vedere contestațiunea făcută de d-na Ana Fr. Bossel, cu autorizațiunea și consimțământul soțului său, Fr. Bossel, și Fr. Bossel personal, în calitate de administrator al averii dotale, prin petiția registrată la No. 21183, din 6 Septembrie 1902, prin care cere a fi scoasă de sub urmărire moșia Plopeni, pendinte de comuna Mălăești, jud. Prahova, pusă în vânzare după cererea Societății «Patria» din București și alți creditorii, ca fiind avere dotală, și a se radia sarcinile ipotecare luate de diferiți creditorii ai debitorului Fr. Bossel, și înscrise la No. 7209, 269 din 1899 : 58 și 84 din 1900 și 4 din 1901 ;

Având în vedere că din concluziunile orale și scrise depuse de părți și actele exhibate în instanță se constată în fapt următoarele : contestatoarea Ana Bossel, la trecerea sa în căsătorie cu Friderich Bossel, între altă avere, i s'a constituit ca dotă o casă situată în orașul Giurgiu. La 9 Noembrie 1870, Friderich Bossel adresează o petițiune Primului-președinte al tribunalului Ilfov, pentru a fi autorizat să schimbe imobilul dotal din Giurgiu, cu moșia sa Plopeni din județul Prahova, cumpărată de la Al. Stavride, cu actul autentificat de tribunalul Prahova, la No. 102 din 1870, aceasta conform art. 1254 C. civil. Tribunalul Ilfov, secția I, după ce intervine la tribunalul Prahova și Vlașca pentru a se face expertisele necesare în cauză, încheie jurnalul cu No. 3543, din 1870 Decembrie 19, prin care constatând că luându-se consimțământul soției și că imobilul dotal din Giurgiu este de o valoare de 3000 galbeni, iar imobilul soțului din Prahova este de 4500 și nu se află afectat la nici o sarcină, autorisă schimbul ;

La 11 Ianuarie 1871, după cererea d-lui Friderich Bossel, s'a trecut în registrul pentru transcripțiunea inscripțiunilor a tribunalului Prahova, secția II, la No. 1 acest schimb dotal ;

Având în vedere că pentru combaterea validității acestui schimb creditorii invocând art. 1307 și 1409 C. civ. susțin că schimbul între soți n'ar fi valabil, asimilându-l cu vânzarea între soți ;

Considerând, pe de o parte, că scopul legiuitorului când a creat prohibițiunea vânzării între soți a fost de a împedica ca soții, prin vânzări simulate, să 'și creeze unul altuia beneficii, cari ar fraudă pe creditorii, făcând să treacă gagiul lor comun în patrimoniul celui-l'alt soț, fără ca soțul vânzător să fi umplut golul, primind în schimb un preț echivalent ;

Considerând că acest pericol nu mai există când este vorba de schimb, căci aici lucrul primit în schimb nu poate fi fictiv, ci există în realitate, ast-fel în cât fraudă este înlăturată ; de aceea legiuitorul permite schimbul imobilului dotal prin art. 1254 Cod civ., derogând prin aceasta de la principiul inalienabilității dotii ;

Că fiind vorba în speță de un schimb dotal, creditorii sunt cu atât mai mult asigurați în contra fraudei, că imobile schimbate au fost, conform cu art. 1254, evaluate înaintea justiției și că imobilul primit a fost prețuit mai mult de cât cel dat ;

Considerând că, pe de altă parte, incapacitatea soților de a vinde și cumpăra între ei, este o incapacitate cu totul excepțională care, fiind de drept strict, nu se poate întinde prin analogie ;

Că dar, dacă art. 1409 arătând că toate regulile vânzării se aplică la schimb, legiuitorul n'a voit să înțeleagă că și această dispozițiune excepțională este comună ambelor contracte, ci numai a voit să trimită la capitolul vânzării pentru regularea casurilor analoage ;

Considerând că legile vechi ale țării permiteau schimbul între soți (art. 33 și 35 cap. XVI partea III Codul Caragea) și în cas de discuțiune, soluțiunea, conform tradițiunilor, merită preferință, atunci când legiuitorul n'a manifestat formal intențiunea de a se depărta de la ele ;

Considerând, dar, că nici scopul nici litera legii nu arată că schimbul între soți ar fi oprit ;

Având în vedere că creditorii mai susțin că consimțământul d-nei Bossel la schimbul arătat n'ar fi fost luat în mod regulat și că autorizațiunea tribunalului n'a fost urmată de un act de schimb ;

Considerând că consimțământul femeii este constat de tribunalul Ilfov prin jurnalul sus menționat ; că art. 1254 nu prevede sub ce formă anume el trebuie constat ; că, prin urmare, simpla afirmare din jurnal face convingerea tribunalului că consimțământul a fost luat în mod regulat ;

Că, de altminterlea, consimțământul femeii fiind prescris numai în interesul ei, lipsa lui nu se poate opune de către creditorii bărbatului (Casație, secția I, No. 482 din 1895) ;

Considerând că, conform art. 1406, schimbul se face prin singurul consimțământ al părților și că consimțământul fiind constat prin jurnalul tribunalului Ilfov, care autorisase acest schimb la tribunalele situațiunii imobilelor ce se schimba, Prahova și Vlașca, se constată că ele au și efectuat de fapt acest schimb, mai ales că la câte-va zile după aceasta, imobilul din Giurgiu a fost chiar vândut ; prin urmare, acest schimb a devenit opozabil și celor d'al treilea ;

Considerând că, așa fiind, schimbul dotal s'a efectuat în totul conform dispozițiunilor legii și moșia Plopeni a devenit dar dotală și, prin urmare, inalienabilă ;

Având în vedere că creditorii mai opun că, chiar de ar fi așa, dotalitatea nu le este opozabilă fiind că schimbul n'a fost transcris în mod regulat ;

Având în vedere că, prin petiția către primul-președinte al tribunalului Prahova, înregistrată la No. 285 din 1871, contestatorul, ca administrator al bunului dotal, a cerut inscripțiunea cuvenită asupra moșiei Plopeni ca substituind averea dotală a soției lui ;

Că această petiție a fost evident privită ca o cerere de transcripție și i s'a dat curs conform cererii, reparțisându-se la secția a II-a, în sarcina căreia se află Notariatul și s'a și trecut în aceeași zi în registrul pentru transcripțiunea inscripțiunilor ;

Că, prin urmare, nu se mai poate opune părților că nu s'au îndeplinit în totul cerințele legii și față de

terții, chiar dacă grefa ar fi trecut acest schimb într'un alt registru de cât cel de transcripții ;

Considerând, pe de altă parte, că registrul în care s'a operat transcripțiunea nu era un simplu opis alfabetic, ci în acel timp la acest tribunal, toate mutațiunile de proprietate făcute prin act autentic se treceau într'un registru numit de transcripțiuni, iar toate inscripțiunile dotale legale, urmăriți imobiliare, acte dotale, popri și înstrăinări de imobile, vânzări de bună voie, făcute prin act sub semnătură privată, etc., se treceau în acest registru, trimis de Ministerul Justiției pentru transcripțiunea inscripțiunilor ;

Că, de alt-fel, dispozițiunile art. 721 Cod. pr. veche, nu conțin de cât o regulă de administrațiune interioară a grefelor, care nu a fost uniformisată de cât prin regulamentul din 1880 al grefelor ;

Că nu este de esența transcripțiunei de a fi o copiere în întregime: că prin urmare este suficient, în spiritul legii, ca din modul cum s'a făcut transcripțiunea să reiasă pentru interesați indicațiuni asupra mutațiunilor operate în imobilul în chestiune ;

Că, în speță, cât de laconică este transcripțiunea, totuși conține toate indicațiunile necesare pentru a deschide ochii creditorilor ;

Considerând, dar, că imobilul este dotal și față de terții și trebuie ca atare scos de sub urmărire ;

În ceea-ce privește cererea de radierea ipotecelor :

Având în vedere că tribunalul nu se poate pronunța pe calea contestațiunei, de cât asupra punctului dacă bine, sau rău, este urmărit imobilul ;

Că actele care au motivat urmărirea nu se pot ataca de cât pe cale principală ; ceea-ce rezultă din dispozițiunile art. 1788 C. civ., care prevăd că inscripțiunile vor fi șterse sau reduse prin consimțământul părților interesate, capabile de a consimți la aceasta, sau în virtutea unei sentințe date în ultima instanță, sau care a dobândit puterea lucrului judecat ;

Că, prin urmare, cererea de radierea ipotecilor nu se poate rezolva concomitent cu contestația de față, ci în lipsa consimțământului părților, numai în virtutea unei sentințe date în ultima instanță, sau care a dobândit puterea lucrului judecat, așa cum prevede art. 1788 sus citat.

Pentru aceste motive, admite în parte contestația, etc. (ss) N. I. Negulescu, I. G. Manu.

Observație. — Sentința tribunalului Prahova este interesantă. Ea fiind relativă la vinzările și schimburile dintre soți, ne mărginim a trimete pe cititorii noștri la o observație anterioară a Directorului nostru, D-l D. Alexandresco, asupra unei sentințe a trib. Tutova, publicată în *Curierul Judiciar* din 1901, No. 80, în care punctele judecate astăzi de trib. de Prahova sunt foarte bine elucidate.

(N. R.)

TRIBUNALUL DÔLJ, SECȚIA COMERCIALĂ

Audiența de la 9 Septembrie 1902

Președenția D-lui B. ROMAN, Președinte

Al. Stănică, Ion Stănică, Ion I. Voinea și G. P. Mustăța cu Nicolae Feher & C-rie

Competință. — Acțiune comercială. — Instanța unde se intentează. — Instanțele arătate prin lege. — Derogare prin convenția părților. — (Art. 897 din Codul comercial).

In materie comercială alegerea tribunalului chemat a rezolva diferendele dintre părți în acțiunile personale imobiliare este lăsată la facultatea reclaman-

tului căruia însă i se determină de legiuitor prin art. 897 din Codul comercial, instanțele la care trebuie să se adreseze.

In principiu, însă, părțile, prin derogare de la lege pot a-și alege alt domiciliu de cât cel indicat de legiuitor prin sus citatul text de lege pentru executarea convențiilor dintre ele și chiar pentru judecarea diferendelor ce se nasc din acele convenții, și în acest cas reclamantul este ținut a intenta acțiunea la domiciliul ales.

Tribunalul,

Asupra acțiunei intentată de Alex. Stănică, Ion Stănică, Ion I. Voinea și Gheorghe P. Mustăța care are de obiect ca față cu Nicolae Feher & Comp să se pronunțe resilierea actului de vânzare autenticat de acest tribunal la numărul 2452 anul corent și a se obliga acesta să le restituie suma de 2000 lei ce ia dat din prețul mașinilor vândute prin zisul act cum și la daune interese în sumă de 14000 ;

Având în vedere excepțiunea de incompetință propusă de părți Nicolae Feher & Comp prin avocatul lor G. D. Pencioiu pe motiv că părțile prin derogare de la lege, au ales prin actul lor tribunalul de Ilfov a le judeca relativ la convenția în discuțiune ;

Având în vedere că în materie comercială după dispozițiunile art. 897 Cod comercial alegerea tribunalului chemat a rezolva diferendele dintre părți în acțiunile personale imobiliare este lăsată la facultatea reclamantului, căruia i se determină de legiuitor în acest scop următoarele instanțe : a) tribunalul locului unde cel ce s'a obligat și are stabilimentul său comercial sau cel puțin domiciliul ori resedința ; b) la tribunalul locului unde obligațiunea a luat naștere, sau unde va trebui executată ; c) la tribunalul locului unde s'a stipulat a se face plata. și d) la tribunalul domiciliului ales de părți pentru executarea actului ;

Considerând însă că în principiu, părțile prin derogare de la lege, pot a-și alege alt domiciliu de cât cel indicat de legiuitor pentru executarea convențiilor dintre ele, și chiar pentru judecarea diferendelor ce se nasc din acele convențiuni ;

Având în vedere în speță, că de si obligațiunea dintre părți a luat naștere în Craiova și tot aici trebuia executată, așa în cât potrivit aliniatului al doilea de la articolul sus citat, la prima vedere să pare, că acest tribunal este competent a judeca acțiunea de față ;

Considerând însă, că din actul intervenit între părți se constată că ele au derogat de la dispozițiunile art. 897 și pentru ori ce diferende privitoare la convențiunea lor, au ales instanțele din București, și în acest cas reclamantii, erau ținuți a intenta această acțiune la tribunalul Ilfov ;

Că nu se poate susține, că alegerea domiciliului făcută de părți prin actul lor, intră în ultimul aliniat de la art. 897, după care și atunci când părțile 'și aleg domiciliul pentru executarea actului, este tot facultativ pentru reclamant de a intenta acțiune după alegerea sa, fie ea domiciliul ales, fie ea celelalte locuri indicate în primele aliniate ale zisului articol, de oare-ce în speță nu este vorba de o simplă alegere de domiciliu în sensul al. 4, ci de o derogare de la lege în urma căria reclamantii au perdut beneficiul acordat prin art. 897, și această derogare rezultă implicit, din faptul că dacă părțile nu înțelegeau a renunța la facultatea acordată de legiuitor în ce privește instanțele care să le judece, 'și alege un alt tribunal de cât cele indicate prin citatul articol, nu ar mai fi ales prin actul lor tribunalul de Ilfov, neavând nevoie de aceasta căci din momentul ce conform acelu act plata trebuie a se face în București, reclamantii aveau direct de la lege (al. 3 art. menționat) facultatea de a intenta ac-

țiunea la tribunalul aceluși loc, prin urmare de aci rezultă, că părțile au derogat de la lege asupra executării convențiilor pentru care derogări nicăeri legea nu cere ca ele să fie făcute prin cuvinte sacramentale fiind suficiente a rezulta din acte intențiunea lor de a deroga, lucru ca în speță după cum s'a zis mai sus rezultă cu prisos.

Că așa fiind excepțiunea de incompetență invocată de partea pârâtă devine fondată.

Pentru aceste motive, tribunalul, declină competența (ss) B. Roman, I. Coandă

Grefier (s) F. Ilescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI MEHEDINȚI, Secția I

Audiența de la 22 Aprilie 1902

Președenția D-lui AL ANASTASIU, Judecător de ședință

Efrosina I. Teodorescu cu D-tru Crișan

Sentiința civilă No. 96

Actele stărei civile.—Presentarea lor în copie.—Forța probantă a acestor copii.

Acte de stare civilă.—Forța probatorie a acestor acte despre cele arătate într'insele de oficerul civil competent și în limitele mandatului său.—(Art. 32 și 41 din C. civ.).

1. Copiile sau extractele date după registrul actelor stărei civile, fac deplină credință despre conformitatea lor cu registrele, așa că nu este nevoie de a se cere prezentarea registrelor, iar proba conformității, trebuie făcută de reclamant.

2. Actele stărei civile fac probă deplină despre veracitatea celor arătate numai în ce privește constatările făcute «ex propriis sensibus» de ofițerul stărei civile, și pe care el le atestă în limitele mandatului său.

Prin urmare, ori-ce altă atestare făcută de ofițerul stărei civile, afară de cele arătate de lege că trebuie să conțină un act de stare civilă, este nulă, și aceasta se poate dovedi prin ori-ce mijloc de probațiune.

S'aș asultat d-l advocat Gr. Constantinescu, din partea apelantei Efrosina I. Teodorescu și d-l C. I. Rădulescu, din partea intimatului Dumitru Crișan.

Tribunalul deliberând, și

Având în vedere apelul făcut în termen legal de D-na Efrosina I. Teodorescu, din comuna Vânăjulețu, cu petițiunea prezentată acestui tribunal, la 13 Octombrie 1901 și înreg. la No. 18399 contra cărței de judecată civilă, pronunțată de Judecătoria de pace Blahnița, sub No. 784/901, în proces cu Dumitru Crișan, din comuna Orevița, pentru avere;

Având în vedere actele cauzei și susținerile ambelor părți;

Având în vedere că acest proces are de obiect acțiunea intentată la prima instanță de apelantă contra cumnatului său Dumitru Crișan, pentru a fi obligat a'i lăsa în stăpânire averea rămasă după urma soției sale, def. Maria Dumitru Crișan, de oare-ce n'a lăsat nici un mostenitor; că înaintea Judecătorului de ocol, intimatul, prezentând un extract de naștere, cu care dovedea că a avut o fată cu def. sa soție, născută la 27 Octombrie 1896, Judecătorul de ocol constatând că după urma defunctei Maria D. Crișan a rămas o fată cu numele Tinca, a respins ca nefundată acțiunea;

Având în vedere că apelanta, prin avocatul său, susține că def. Maria Dumitru Crișan n'a avut copii și că

fata Tinca, care s'a înscris ca născută de dînsa, este a Mariei Dumitru Nicolicioiu, după cum dovedește cu o copie de petiție dată chiar primarului, în ziua când s'a înscris născerea de cătră Dumitru și Maria Crișan, și în dosul căreia primarul, în formă autentică, după ce se înregistrează petiția sub No. 918, constată declarațiunile atât a părinților copilei cât și a intimatului și a soției sale; că, în drept, susține că contra constatărilor oficerului de stare civilă și actul de naștere după declarația unui terțiu se poate combate prin ori-ce mijloc de probațiune;

Având în vedere că intimatul, prin avocatul său, susține că contra actelor de stare civilă, conform art. 32 din C. civ., nu se poate admite nici o probă în combatere de cât numai înscrierea în fals;

Având în vedere că art. 32 C. civil prevede că copiile, extractele date după registrele actelor de stare civilă, fac deplină dovadă despre conformitatea lor cu registrele, așa că nu este nevoie de a cere prezentarea registrelor; că proba neconformității trebuie făcută de acel care alegă;

Că conținutul actelor de stare civilă fac probă deplină despre veracitatea celor arătate numai în ceea ce privește constatările făcute *ex propriis sensibus* de ofițerul de stare civilă, fie *de visu*, *de auditu ex certa conscientia*, și pe care el le atestă în limitele mandatului său;

Că numai în contra acestor constatări făcute, urmează a se înscri în fals; așa face deplină credință, până la înscrierea în fals, atestarea făcută de ofițerul de stare civilă că i s'a făcut declarația prescrisă de lege, că i s'a prezentat și a vădut copilul declarat de curînd născut; că ori-ce atestare făcută de ofițer, alta de cât cele preserise de lege ce trebuie să conțină un act de stare civilă, este nulă, și această neexistență se poate proba prin ori-ce mijloace; că mai mult înecă, veracitatea, exactitatea declarațiunii făcute de marturi oficerului de stare civilă, se poate contesta și se poate dovedi prin ori-ce mijloc de probațiune;

Având în vedere că, după art. 41 C. civ., of. de stare civilă trebuie să i se prezinte copilul nou născut la reședința sa, și numai în cazul când această transportare e posibilă, atunci merge la locuința unde este copilul; că acest articol se preocupă numai de faptul că ofițerul se vadă copilul nou născut, iar nu și de cine l'a născut, căci acest fapt nu'l poate controla când copilul este prezentat la reședința ofițerului, care este regula prevădută de acest articol; pe când transportarea ofițerului la domiciliu este o excepție;

Că atât când copilul este prezentat la reședința cât și când îl vede la locuința unde se află copilul, ofițerul n'are căderea de cât a constata sexul copilului și faptul că este viu; el nu poate să ceară de a-i se prezenta și mama copilului și a constata ușurarea sa; căci legea nu impune aceasta, și nici competență nu are și nici este în măsură de a'și da seamă de acest lucru, nefiind preparat pentru aceasta;

Că, deci, faptul că copilul cutare este născut de femeea cutare, arătat în act, nu trebuie crezut până la înscrierea în fals, ci se poate stabili prin ori-ce mijloc de probațiune (D. Alexandresco, vol. I, pag. 225; Fuzier Herman, I, art. 45, No. 78);

Având în vedere că, în speță, din copia de petițiune semnată de Dumitru I. Crișan și Maria D. Crișan și înregistrată la primăria comunei Orevița, sub No. 918 din 27 Octombrie 1896, și din procesul verbal dresat atunci în dosul acelei petițiuni de primarul, care constată atât declarațiunile subscriitorilor petițiunii cât și ai părinților copilului, cari consimt a recunoaște prin botez de copil al lui Dumitru Crișan și Maria Dumitru Crișan pe fata lor Tinca, rezultă că copilul care se susține și se arată în act că este născut de soția intimatului, are altă mamă; că din această petițiune mai rezultă încă că înscrierea aceasta în registrele de stare civilă

este făcută de primarul respectiv, după șapte zile de la născerea copilului; ceea ce este formal oprit de a se face, conform art. 41 Cod. civil;

Având în vedere că intimatul n'a stabilit cu nimic cum că acea petițiune de care se prevalează apelanta n'ar exista în arhivele Primăriei și nici că s'a găsit înregistrată acea petițiune, lucru ce'i era imposibil, de oare-ce, după cum se vede, acea petițiune este înregistrată în registrele primăriei comunei Orevița la No. 918 din 27 Octombrie 1896, iar cu certificatul ce a prezentat intimatul cum că persoana care a liberat copia vorbită mai sus nu era primar și nici ajutor nu importă nimic, e suficient numai că acea copie să fie coformă cu originalul;

Că din toate cele mai sus expuse rezultând că Maria Dumitru Crișan (defunctă) a murit fără să lase vre-un copil moștenitor, de oare-ce n'a avut, și dar succesiunea revine apelantei, ca soră cu sus numita defunctă, conform art. 659 și urm. din Cod. civil;

Având în vedere că intimatul, înaintea Judecătorului de ocol a recunoscut calitatea apelantei ca soră a fostei sale soții Maria și deținerea averii reclamată.

Pentru aceste motive, redactate de d-l Judecător Anastasiu, Tribunalul, admite apelul etc;

(ss) Al. Anastasiu, S. Popescu.

Opiniune

Noi Judecătorul Supleant;

Vedând dispozițiunile art. 32, 41 și 42 C. civil;

Considerând că redactarea unui act de născere îndeplinește toate condițiunile cerute de art. 1871 C. civil, adică este un act făcut cu toate solemnitățile cerute de lege, de către un funcționar public, având dreptul să funcționeze în locul unde s'a făcut;

Considerând că importanța și complexitatea constatărilor ce dau loc la redactarea unui atare act autentic *sui generis*, a determinat pe legiuitor ca declarațiunea născerei unui copil să o impue unor anumite persoane printr'un anume text de lege, — art. 42 C. civil—, conferindu-le ast-fel un caracter public și o misiune specială. Că această obligațiune de a se face declarațiunile cerute de art. 42 Cod. civil, emanând de la persoana cărora legea le-a conferit un caracter public și o misiune specială, a fost sancționată prin art. 276 Cod penal, pedepsindu'i, în cas de abatere, cu închisoare și amendă; că, dar, printr'aceasta nu se poate zice că declarații sunt primii-veniți, fără nici o respundere penală, în cas de abatere;

Considerând că interesul suprem al Societății cere să se conserve familiile prin acte a căror forță probantă să fie indiscutabilă; de oare-ce lesne se poate simți, cu câtă ușurință s'ar putea turbura o familie, dacă s'ar lăsa ca declarațiunile făcute de persoanele îndrituite de art. 42 C. civil să fie cređute până la proba contrară; că, în sfârșit, fără îndoială, e oare-care primejdie că aceste declarații să fie cređute până la înscrierea în fals; căci se poate întâmpla și supozițiuni de copii, —după cum chiar se pretinde în speță,— dar ori-cât de periculos ar fi greutatea ce se dă acestor declarații, tot e mai puțin periculos, ca în cazul când nu li s'ar da un caracter autentic;

Considerând, în fine, că interpretarea legilor se face după litera textului și, numai în cazul când textul este confuz, recurgem la doctrină și jurisprudență; că textul art. 32 Cod civil fiind destul de clar, suntem de părere a dice că: extractele precum și actele de născere sunt cređute, pe cât timp ele nu vor fi atacate prin înscrițiunea în fals.

Pentru aceste motive, suntem de opinune a se respinge apelul.

Membru Supleant (s) Ar Marinescu.

Observație. — Ambele chestiuni, decise de trib. județului Mehedinți, sunt controversate, însă ma-

ioritatea tribunalului face, după părerea noastră, o bună și sănătoasă aplicare a principiilor de drept.

Care este puterea probatorie a extractelor de pe actele stărei civile?

În regulă generală, copia unui act nefind de cât reproducerea originalului și trăgându-și toată puterea sa probatorie din acest original, cât timp originalul există, ea nu face prin ea însăși credință de cât despre ceea ce cuprinde originalul. De aceea, identitatea copiei poate în tot-deauna fi contestată, și înfățișarea originalului poate în tot-deauna fi cerut (art. 1188 C. civ.)⁽¹⁾. *Semper oportet ostendi originale*, dicea Dumoulin (Molineus).

«Cine va arăta copie după carte, dice art. 29 din Codul Caragea (partea VI, capit. 2), este dator, când i se va cere, să scoată și pre cea adevărată sa și îndată, având-o, sa și cu soroc, de nu o va avea la îndămână».

Acest principiu suferă, însă, după cum foarte bine decide tribunalul, excepție în privința actelor stărei civile, cărora art. 1188 este inaplicabil; de vreme-ce extractele date conform registrelor au aceeași putere probatorie pe care o au însuși actele originale, dacă nu se invoacă nici o împrejurare, care să pună la îndoială conformitatea lor cu originalul. Iată cum Planiol (I, 552, ed. a 2-a) justifică această excepție de la dreptul comun:

«Il aurait fallu faire voyager des volumes dont la conservation est précieuse et les exposer à de nombreuses chances de perte ou de destruction, alors que la loi prend tant de soins pour les y soustraire. De plus, pour les registres de l'année courante, il aurait été impossible de les déplacer, car on ne pouvait songer à empêcher l'inscription des actes nouveaux, fût-ce un seul jour. Voila pourquoi l'art. 45 (32 C. rom.), par dérogation aux principes, attribue aux extraits, qui ne sont que des copies, la même force qu'aux registres, qui sont les originaux».

Așa dar, extractele învestite cu toate formele legale prescise de lege, înlocuesc registrele stărei civile, și cei de al treilea nu pot slăbi puterea lor probatorie, obligând pe acei care au produs extractul, să aducă originalul, potrivit art. 1188; căci art. 32 din Codul civil deroagă de la dreptul comun. Prin urmare, dacă am contestat conformitatea unui extract, mie îmi incumbă sarcina probei, și până când voi face asemenea dovadă, conformitatea este presupusă; de oare-ce textul art. 32 n'ar avea nici un sens și extractul n'ar merita nici o credință, dacă prin o simplă contestație s'ar putea dărîma autoritatea sa. Această soluție este generalmente admisă atât în doctrină cât și în jurisprudență⁽²⁾.

⁽¹⁾ S'a decis, însă, că art. 1188 nu se aplică de cât părților contractante, și că terți nu pot fi constrinși la înfățișarea originalului, copiile ce ei prezintă făcând deplină dovadă de contractele petrecute între alte părți. Cpr. Trib. Dolj și Teucui, *Dreptul* din 1892. No. 54 și *Curierul Judiciar* din 1901, No. 1. Veđi și Cas rom. S-a 1, *Curierul Judiciar* din 1901, No. 41. (Această din urmă decizie e privitoare la interpretarea art. 29, partea VI, capit. 2 din Codul Caragea).

⁽²⁾ Veđi în acest sens: C. Iași și Bourges, *Dreptul* din 1875, No. 40; Sirey. 47. 1. 45. D. P. 46, 1. 337. Baudry et H. Fourcade, *Des personnes*, I, 841. T. Huc, I. 319 și VIII. 266. Boudant, I, 140. Thiry, I. 121. Arntz, I, 154. Planiol, I, 552 și II, 113 (ed. a 2-a). Laurent, II, 37. Demolombe, I, 318,

Art. 32 din Codul civil prevădând, însă, că extractele de pe registrele actelor stărei civile fac dovadă despre cele ce ele constată, până la înscrierea în falș, naște întrebarea: care este sensul acestei dispozițiuni? Toullier a susținut ⁽³⁾, și minoritatea tribunalului admite, după dînsul, că toate mențiunile cuprinse în actul stărei civile, și prin urmare și în extractele de pe acest act, făcute de comparanți sau declaranți sunt credute până la înscrierea în falș, sub cuvînt că declaranții merită, în cât privește declarațiunile ce legea le pune îndatorirea de a face (art. 42), aceeași credință pe care o merită ofițerul public; de oare-ce aceste persoane ar avea într-o-cât-va o misiune oficială și ar fi asimilate funcționarilor publici.

Ori-cât de generali ar fi termenii în care se exprimă legiuitorul, această părere este, însă, inadmisibilă; pentru-că este de principiu că ceea ce se crede într-un act autentic până la înscrierea în falș, sunt numai faptele pe care funcționarul public le atestă că s'au petrecut înaintea lui, *quorum notitiam et sententiam habet propriis sensibus visu et auditu*, după expresia lui Dumoulin ⁽⁴⁾.

Actele fac, de asemenea, credință despre faptul material al declarațiunei ce ofițerul public a primit, misiunea acestui funcționar fiind tocmai de a constata asemenea declarațiuni; actele, nu mai merită, însă, aceeași credință în ceea-ce privește veracitatea declarațiunei părților; căci ofițerul stărei civile nu poate să știe dacă ceea-ce au declarat părțile este sau nu expresiunea adevărului ⁽⁵⁾.

Ast-fel, ofițerul stărei civile constată că, în cutare zi, un copil i-a fost înfățișat; atît data actului cât și faptul înfățișării copilului, fac deplină credință până la înscrierea în falș. Cât pentru declarațiunile ce i s'au făcut că copilul e născut în cutare zi, și are de mamă pe cutare femeie, căsătorită, sau nu, ele nu merită aceeași credință; pentru-că emană de la niște persoane, care au putut să declare neadevărul, fie din greșală, fie din rea credință. Sinceritatea acestor declarațiuni se poate, deci, combate, după dreptul comun, prin ori-ce soi de probe, fără a se recurge la procedura grea a falșului.

Și art. 1173 din Codul civil prevede, în termeni generali, că actul autentic are deplină credință în

Marcadé, I, 238 și V. art. 1334, No. 2. Mourlon, I, 264. Aubry et Rau, I, § 65, p. 331, 332 (ed. a 5-a). Vigié, I, 202. Répert. Sirey, *Actes de l'état civil*, 398. Dalloz, *Nouv. C. civ. annoté* (1900), I, art. 45, No. 104. C. Nacu, I, p. 198, No. 121. Scriban, *Curierul Judiciar* din a. c., No. 84, p. 700. — *Contră*: Larombière, IV, art. 1334, No. 5. Vazeille, *Marriage*, I, 199 (ed. din 1825). Rieff, *Comment. des actes de l'état civil* (1844), No. 26. Richelot, *Pr. de dr. civ.*, I, 152. Duranton, I, 299. Veđi asupra acestei controverse t. VII a Comentariilor noastre, p. 231, text și nota 3.

⁽³⁾ Toullier—Duvergier, *Dr. civ. fr.*, I, partea 1, 854, 865 (Duvergier nu împărtășește însă această părere, *loco cit.*, nota a). Cpr. și Duranton, I, 305 urm. Merlin, Répert., V^o *Maternité*, No. VI.

⁽⁴⁾ Dumoulin asupra Cutumei din Paris, tit. 1, § 8, No. 64.

⁽⁵⁾ Acest sistem este formal admis în Codul italian. Iată, în adevăr, cum se exprima art. 363 din acest Cod: *Gli atti dello stato civile, formati secondo le disposizioni degli articoli precedenti, fanno prova fino a querela di falso di ciò che l'uffiziale pubblico attesta avvenuto alla sua presenza. Le dichiarazioni dei comparenti fanno fede sino a prova contraria.*

privața ori-cărei persoane *despre dispozițiunile și convențiunile ce constată*, și cu-toate-acestea, toată lumea recunoaște că numai faptele petrecute sub ochii funcționarului care instrumentează se cred până la înscrierea în falș ⁽⁶⁾. Or, actele stărei civile fiind o specie de acte autentice, nici o rațiune bine cuvîntată nu militează în favoarea vre-unei distincțiuni între asemenea acte și actul autentic în generare ⁽⁷⁾.

În cât privește declarațiunile ce s'ar fi făcut într'un act și care nu trebuiau făcute, pentru-că sunt străine actului, sau pentru-că legea le oprește, precum ar fi, de exemplu: arătarea tatălui natural (art. 307), ele nu vor avea nici o putere probatorie ⁽⁸⁾. «*Le indicazioni estranee all'atto non hanno alcun valore*», dice art. 363, § ultim din Codul italian.

D. Alexandresco

⁽⁶⁾ Cpr. C. București, *Dreptul* din 1875, No. 7 și din 1887, No. 36. Veđi și alte autorități citate în Comentariile noastre de drept civil, t. VII, p. 155, nota 2. Mai veđi încă adnotațiunile noastre din *Dreptul* No. 72 (anul 1900) și din *Curierul Judiciar* No. 14 (anul 1900). Cpr. art. 1317, § 1 C. italian și art. 1218 din Codul spaniol.

⁽⁷⁾ Veđi în acest sens: Trib. Gand, D. P. 94. 2. 387. T. Hue, I, 320. Beudant, I, 137. Laurent, II, 39. Baudry, I, 251. Demolombe, I, 319 urm. Marcadé, I, 239. Mourlon, I, 263. Arntz, I, 153. Thiry, I, 122. Baudry et H. Fourcade, *op. cit.*, I, 844. Planiol, I, 554 (ed. a 2-a). Aubry et Rau, I, p. 65, p. 329 (ed. a 5-a). Dalloz, *Nouveau C. civil annoté*, I, art. 45, No. 62. C. Nacu, I, p. 197, 198, No. 20. (Acest din urmă autor n'a găsit cu cale să citeze părerea noastră, de și noi ne pronunțasem cu mult înaintea d-sale, și de și autorii cei mai noi obiinuiesc a avea în vedere pe acei anteriori. Eru-ditul nostru coleg n'a deschis probabil cartea noastră, de cât în momentele sale pierdute, pentru-că nu putea să găsească într'însa nici o informație utilă. Știm prea bine că: *de minimis non curat proctor*, însă știm în acelaș timp că: *on a souvent besoin d'un plus petit que soi*. În viitor vom usa și noi de același procedeu).

⁽⁸⁾ Cpr. Laurent, II, 39, 41. Mourlon, I, 263. Demante, I, 90 bis V, etc.

BIBLIOGRAFIE

A apărut volumul VII, partea II din *Tratatul de drept civil de d-l*

DIM. ALEXANDRESCO

Acest volum coprinde materia:

AUTORITATEA LUCRULUI JUDECAT

(18 coli de tipar)

— PREȚUL 6 LEI —

În acest preț intră și tabla analitică de materii a întregului vol. al VII-a, care coprinde *Teoria probelor* și completează vasta materie a *Obligațiunilor*.

Acest volum, precum și cele precedente, se găsesc la autor în Iași, și la D-l Codreanu la Redacția acestui ziar, de unde se pot procura contra valoare.

S'a pus sub tipar, vol. VIII, care va cuprinde *contractul de căsătorie și vânzare*.

Rugăm pe abonații noștri, rămași în restanță cu plata abonamentelor, să bine-voiască a achita sumele datorite cât mai neîntârziat, direct către d-l Codreanu, la administrația ziarului în București, 6 Splaiul Brâncoveanu Voevod, prin mandat sau timbre poștale, sau în mâinile numai a vechilor încasatori autorizați: Manole Horișescu pentru București și I. Riveanu pentru provincie, de la cari vor primi în schimb chitanțe din registrul cu matcă, prevăzute cu ștampila ziarului nostru